

Inclusief Uit

➤ KAREL LIEVENS

Het percentage mensen met een beperking of langdurige gezondheidsproblemen is verrassend groot. Als we ons beperken tot de bevolking tussen 15 en 64 jaar oud, komt de Vlaamse administratie Planning en Statistiek uit op tien à vijftien procent. Nog een frappante vaststelling: in meer dan één huishouden op vier verblijft iemand met een functiebeperking. Om participatie aan het cultuur- en vrijetijdsleven voor deze omvangrijke groep mensen te stimuleren, wordt de laatste jaren steeds meer geïnvesteerd in toegankelijkheidsvoorzieningen op allerlei locaties en evenementen. Een evolutie die absoluut verder moet worden gezet, maar dan graag met extra aandacht voor adequate informatie over het fysiek toegankelijke vrijetijdsaanbod – want die informatie is vandaag nog te fragmentarisch en niet altijd even kwaliteitsvol.

Een slimme vrijetijdsagenda die het brede vrijetijdsaanbod filtert op fysieke toegankelijkheid moet hiervoor binnenkort soelaas brengen. De UiTagenda zal ruim worden verdeeld over diverse informatiekkanalen dankzij een samenwerkingsverband tussen partners uit de cultuur- en welzijnsector (CultuurNet Vlaanderen, Demos, Enter en Intro). Het project werd mede mogelijk gemaakt door de vzw Hart voor Handicap en afficheert een duidelijke missie: zo veel mogelijk mensen met een mobiliteitsbeperking faciliteren om in alle autonomie een keuze te maken uit toegankelijke vrijetijdsactiviteiten.

KRACHTENBUNDELING

De gegevens over vrije tijd en toegankelijkheid liggen vandaag besloten in databanken die niet op elkaar zijn aangesloten. Zo is de toegankelijkheid van openbare infrastructuur (waaronder cultuur- en sportvoorzieningen) door vzw Enter in kaart gebracht op basis van omstandige audits door toegankelijkheidsbureaus. Iedereen kan de gedetailleerde resultaten hiervan vandaag consulteren via de website www.toevla.be. Maar kijken we naar de toegankelijkheid van activiteiten, dan komen we uit bij Intro vzw: een organisatie die met vele vrijwilligers het veld intrekt om festivals en evenementen uit te rusten voor mensen met een beperking. Met behulp van rolstoelpodia, voelstoelen, audiodescriptie en andere technieken verlagen deze pioniers van de

toegankelijkheid de culturele drempels. Een selectie van toegankelijke evenementen vind je op hun website www.intro-events.be.

CultuurNet Vlaanderen beheert dan weer de UiTdatabank: een uitgebreide gegevensbank met het meest volledige overzicht van het cultuur- en vrijetijdsaanbod in Vlaanderen, met de website www.uitinvlaanderen.be als etalage. De UiTdatabank verdeelt deze eerstelijnsinformatie over meer dan 100.000 activiteiten per jaar via honderden digitale en gedrukte agenda's van mediaspelers, lokale besturen en culturele organisaties.

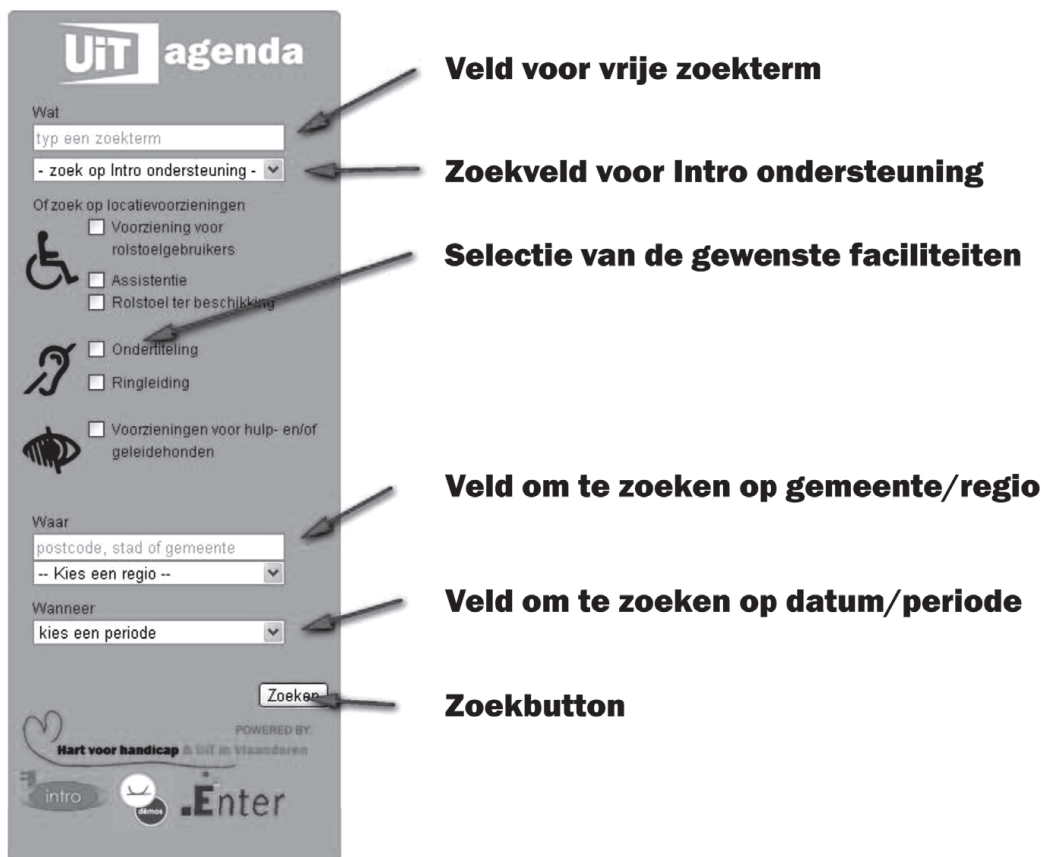
Zijn deze UiTagenda's voor twee miljoen jaarlijkse gebruikers een bron van inspiratie, dan vormen ze voor mensen met een mobiliteitsbeperking echter nog al te vaak een bron van... frustratie. Want wat heb je – bijvoorbeeld als rolstoelgebruiker – aan een uitgebreide vrijetijdsagenda die je vertelt wat er allemaal in je buurt te beleven valt, als je geen idee hebt of je er ook terecht kunt in je rolstoel?

Onder het motto "Inclusief UiT" worden de vrijetijdsgegevens uit de UiTdatabank, de toegankelijkheidsdata uit www.toevla.be en de informatie rond toegankelijke events van Intro vzw daarom geaggregeerd in één digitale zoekmodule. Zo'n "mashup" maakt het voor mensen met een mobiliteitsbeperking mogelijk om te grasduinen in een agenda die enkel evenementen bevat op locaties die gescreend zijn op toegankelijkheid of die ondersteuning door vrijwilligers van Intro voorzien.

NOG EEN WEBSITE ERBIJ?

Uniek aan het project is niet alleen de veelheid aan bronnen die worden gecombineerd, maar ook de distributie en (her)verpakking van de informatie. Eerder dan een zoveelste nieuwe website te bouwen en te promoten – vaak een dure aangelegenheid – willen de initiatiefnemers de zoekmachine beschikbaar maken op tal van digitale informatiekanalen, zowel binnen de reguliere cultuur- en vrijetijdssector als binnen meer doelgroepspecifieke websites van de welzijnsector.

Technisch kan dit via een ingenieus systeem van zogeheten "widgets". Zo kunnen kant-en-klare inclusieve UiTagenda's naadloos in bestaande websites worden ingeplakt, aangepast volgens de eigen huisstijl. Op termijn mogen we zo ook een fijne uitbreiding tegemoet zien van de ondersteunende website van Toegankelijk Vlaanderen. Door de koppeling van dynamische agenda-informatie aan de statische auditrapporten verruimt www.toevla.be immers zijn toepassingsgebied en krijgt de site een extra "reason to click".

KWALITEITSVOLLE INFORMATIE IN PLAATS VAN EEN GOEDNIEUWSSHOW

Hoe eenvoudig het idee op zich ook klinkt, de concrete realisatie ervan is best een moeilijke klus. Kern van het probleem? De werkelijkheid achter het containerbegrip *toegankelijkheid* is soms te complex om in een databank te comprimeren. Er bestaan immers zoveel vormen van beperkingen dat deze niet altijd in “vinkjes” te vatten zijn. Iemand die zich voortbeweegt op krukken kan misschien wel nog een trap op, terwijl iemand met een elektrische rolstoel een steiler talud aankan dan iemand met een niet-gemotoriseerd exemplaar...

In plaats van de infrastructuur in te delen in toegankelijke en niet-toegankelijke locaties kan je daarom beter gedetailleerde toegankelijkheidsinformatie aanbieden, zodat iedereen die dat wil zelf goed kan inschatten of een bezoek aan deze of gene locatie haalbaar is. Een foto van de parkeerplaats publiceren en de breedte van de toegangsdeur gedetailleerd omschrijven, is veel waardevoller dan een aangevinkt hokje met de melding “toegankelijk voor rolstoelgebruikers”.

EN TOCH HEB JE DIE VERMALEDIJDE VINKJES NODIG...

Langs de andere kant moet een informatiesysteem natuurlijk wel goed doorzoekbaar zijn. Je kan moeilijk de eindgebruiker de screeningsrapporten van enkele duizenden events laten doorploegen zonder een eerste voorselectie aan te bieden. En als je die een beetje gebruiksvriendelijk wil maken, ben je toch weer aangewezen op een clustering van alle op zichzelf bijzonder nuttige nuances.

Daarom werd binnen dit initiatief gekozen voor een gecombineerde aanpak. Samen met Enter vzw werd een bewust vrij beperkte enquête bij een groot aantal cultuur- en vrijetijdsaanbieders gehouden over de beschikbaarheid van een hele reeks toegankelijkheidsvoorzieningen. Op basis van de respons zijn nu voorselecties in de zoekfunctie mogelijk, waarna gebruikers zich desgewenst nader kunnen informeren via een link naar uitgebreide screeningsrapporten binnen www.toevla.be.

Tot slot is de zoekmotor ook zodanig uitgerust dat evenementen die worden gefaciliteerd door Intro vzw makkelijk doorzoekbaar zijn via een systeem van labeling en systeemintegratie.

STATUS

De zoekmotor draait vandaag nog in een proefopstelling, maar wordt eerstdaags in een reële communicatie-omgeving uitgetest in samenwerking met het platform Blijf-Actief.be. Daarbij zal feedback van gebruikers worden verzameld met het oog op mogelijke verbeteringen in de toekomst.

Op 1 december 2011 vond in CC Bolwerk te Vilvoorde een demo plaats, met tekst en uitleg over alle huidige mogelijkheden en toekomstige perspectieven. Verenigingen die zich willen aanmelden als pilootpartner kunnen steeds terecht bij CultuurNet Vlaanderen (Karel.Lievens@cultuurnet.be).

OVER DE AUTEUR

Karel Lievens is projecthouder bij CultuurNet Vlaanderen. De inclusieve UiTagenda voor mensen met een beperking wordt gebouwd door CultuurNet Vlaanderen en Enter in samenwerking met Demos en Intro. Het project geniet de steun van de vzw Hart voor Handicap.